

Van Eyck
Een ontdekking
in het
Lam Gods **20**

NOOIT BOEL IN HET BOOMBAL

Met niets meer dan live folkmuziek en een warm gemeenschapsgevoel, vullen de Boombals zalen. Straks misschien ook Hof ter Lo in Antwerpen.

GENT.

Van onze redactrice
Inge Schelstraete

EEN paar honderd dansers komen in rijen en met een behoorlijke snelheid op elkaar af. Fotograaf Wouter, midden in het gewoel, besluit een kalmer moment af te wachten, al voelt hij zich niet zo bedreigd: daarvoor zijn de dansers te vriendelijk. Het Boombal is in volle gang; zeshonderd man vult de turbinezaal van Intercultureel Centrum De Centrale. Om acht uur is er een uurtje dansinitiatie geweest, daarna stond Kris De Bruyne met speciaal dansrepertoire op het podium, om tien uur is het eigenlijke bal begonnen, weer met een livegroep. Tussendoor was er taart: de Boombals bestaan vijf jaar en verkeren in uitstekende gezondheid.

Een week later ontmoet ik Wim en Frederik Claeys in hun nieuwe kantoren, in het pand waar ook de vzw 't Trefpunt huist, een van de bezielen van de Gentse Feesten. Wim is accordeonist bij onder meer Ambrozijs en oprichter van de Boombals. Frederik (geen familie) is promotor en mede-organisator.

Wim trad natuurlijk op, maar waarom danste Frederik niet tijdens het Boombal? Luid gelach. „Hij danst één keer per avond”, zegt Wim pestend. „Er is zelfs een dans naar hem genoemd, die je niet voor middernacht mag dansen: de *klourée*, een samentrekking van zijn bijnaam Klesie en de dans bourrée.” „Je kunt niet alles goed doen”, zegt Frederik laconiek.

Boombals organiseren doet hij uitstekend. Er bestaat geen draaiboek voor, maar hun

buikgevoel zegt hen wel wat het succes van de bals uitmaakt. Er is de vriendelijke, niet-bedreigende sfeer. „We hebben in al die jaren nog nooit *boel* gehad”, zegt Frederik. „Ik denk dat ons publiek het ook niet zou pikken als er iemand ruzie zoekt.” De Boombals worden immers gedragen door een hechte groep.

Wij-gevoel

„Vorige week waren we in Leuven bezig met een dansinitiatie”, vertelt Wim. „De deur stond open, en een groepje van vrouwen op uitstap kwam toekijken. Op slag voelde je een bepaald gevoel bij de dansers: kijk eens waar wij mee bezig zijn, en jullie niet? Dat wij-gevoel is zeer sterk op de bals.”

Hij haast zich om erbij te vertellen dat het betrokkenheid is, geen uitsluiting: „Het is geen toeval dat we kantoren delen met 't Trefpunt. Wij zitten op dezelfde lijn qua doelstellingen: wij organiseren plezierige avonden voor iedereen, ongeacht leeftijd, etnische achtergrond, geslacht of wat dan ook.”

Nog een manier om het leuk te houden: „Je mag je als danser niet bekeken voelen”, zegt Wim. „Folkdansen is niet zo moeilijk, dat is één, en maak je toch eens een fout, dan mag niemand daar een probleem van maken.” Ook in Frankrijk worden folkbals georganiseerd, maar Wim en Frederik zien „een wereld van verschil” met wat zij doen. „Zij vertrekken vanuit de danscultuur”, zegt Wim. „Dat begint meteen met niveauverschillen: 'jij danst niet zo goed, dus jij mag nu even niet meedansen'. Wij zijn begonnen vanuit een muzikale behoefte. Voor mijn part dans jij een scottish terwijl ik een andro speel, als je je maar amuseert.”

Het publiek van de Boombals is jong, maar iedereen is welkom. © Wouter Van Vooren

Balla Vogala

De Boombals hebben hun stempel gedrukt op het Vlaamse folklandschap. Ambrozijs treedt tegenwoordig ook op als Balbrozijs, en Olla Vogala als Balla Vogala. „De meeste folkgroepen die nu op de Boombals staan, speelden vroeger al, maar ze hadden geen balrepertoire”, zegt Wim. „Als ze op een Boombal wilden optreden, was onze voorwaarde dat ze balmuziek speelden. Sommigen hebben nu geen werk meer.” (lacht) „Nee, het is positief: heel veel groepen hebben nu een veel breder repertoire, en ook meer werk.”

„Er is balfolk, en er is luisterfolk”, zegt Wim. „Tijdens een bal mag je al eens een fout spelen; bij een luisterconcert doorbreekt dat de magie. Een folkbal is vooral fun. Tijdens een luisterconcert amuseer ik me ook, maar er is veel meer voorbereidend werk aan. Als ik een bal

speel, kijk ik zelden op voorhand in mijn papieren, maar voor een luisterconcert oefen ik nog eens op mijn pijnpunten.”

„FOLK IS TOCH GEWOON EUROPESE WERELDMUZIEK?”

De folkliedhebbers appreciëren de vernieuwing die ze naar het genre hebben gebracht. Die gaat gepaard met een internationale uitwisseling, ook buiten de festivals van Gooik en Draouter, waar ze in vele genres zouden van opkijken. Frederik denkt aan een voorbeeld: „Wij hebben de doedelzak heruitgevonden. De Franse muzikanten die dat hier zijn komen bekijken, hebben ons geleerd om de draailier weer te bespelen.”

Het jonge publiek van de Boombals, niet zelden actief in Oxfam of andersglobalistische bewegingen, vindt dat dood-

normaal. De oude associatie tussen folk en nationalisme of uiterst rechts, waar Wim nog wel eens vragen over krijgt, is hun onbekend. Folk is toch gewoon Europese wereldmuziek? „We vertrekken uiteraard van traditionele ritmes”, zegt Wim. „Zo'n bourrée wordt al sinds 1500 gedanst. We zijn wel met toffe dingen bezig, maar we hebben het warm water niet uitgevonden. Kijk maar naar Bruegels schilderijen: daar staan Boombals op. Die dansen gaan nooit weg: tegenwoordig mondialiseren ze zelfs. De Boombals kristalliseren dat op Europees niveau: we zitten nu eenmaal in het hartje van Europa. Al die dansen komen hier samen, tarantella's uit Italië, reels uit Ierland, polska uit Zweden.”

► Boombal, gezien in De Centrale, Gent, 27 september.
Boombal met Kadril en Aedo, Hof ter Lo, Antwerpen, 14 oktober.
► www.boombal.be

Van graswortel naar boom

De Boombals zijn een „grassroots” fenomeen: groot geworden zonder reclame of marketing.

„De muziek die ik mijn leerlingen aanleerde, moest eigenlijk voor dansers worden gespeeld”, zegt Wim Claeys. „Dus hielden we de les elke vierde dinsdag van de maand in een hangartje van een vriend, in de Boomstraat.”

„De eerste keer waren er vijftien muzikanten en tien dansers. De tweede keer waren er al dertig dansers. Op het einde van dat jaar trok er elke keer honderd man door de tuin van die vriend, iedereen gebruikte zijn wc, en ondertussen reed hij maar om bakken bier naar de nachtwinkel. Dat kon natuurlijk niet blijven duren, dus dan zijn we verhuisd naar een ouderwets volkshuis, en later naar de kelderzaal van De Centrale.”

„Hij voelde wel dat er meer in zat”, zegt Frederik. „Dat er uithalen, is mijn dada. We zitten nu in de turbinezaal van De Centrale en we organiseren Boombals in Wallonië en Antwerpen.”

Via vrienden hoorde Frederik al snel van de Boombals. „De sfeer op de Boombals is heel verschillend van de bals die vroeger in België bestonden, en de muziek was een openbaring: allemaal jonge muzikanten die een heel vernieuwende scène vormden. Ik dacht: ik ben ook maar een jonge gast, als ik het *de max* vind, zullen er nog wel meer geïnteresseerden rondlopen.”

Deze vrijdag organiseren ze een Boombal in Hof ter Lo in Borgerhout. Voor het eerst hebben ze affiches laten plakken. „We hadden misschien vlugger een hype gecreëerd als we alles hadden volgeplakt”, denkt Frederik, „maar die kan dan ook sneller voorbij zijn. De Boombals zijn begonnen met een mailinglijst, waar nu zeventuizend emailadressen in zitten.”

Zelfs de duizend man waar Hof ter Lo plaats aan biedt, schrikt Frederik niet af. „Als er vijfhonderd man is, hebben de dansers plaats en zal het er niet leeg uitzien. Eigenlijk is onze ambitie om eens een groot Boombal te organiseren, en de Antwerpenaars aan het dansen te brengen. Borgerhout wordt speciaal: we hebben onze twee beste groepen geprogrammeerd, we hebben twee dj's en tussendoor spelen we in de Foyer een concert.” (sg)